

Hegezi Hegesztől

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy óra. I kor. Egy óra. I kor. 50 fill. Negyedévre 3 " Negyedévre 4 " 50 "		Felelős szerkesztő: Dr. HEGEDŰS LORÁNT. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piacz-utóza 49. szám.
--	--	--	--

Osztrák támadás

Debrecen, február 28.

A bécsi *Reichpost*, Justhék szövetségeseinek, az osztrák keresztény szocialistáknak az ujságja tegnapi számában az 1888. évi XVIII. törvénycikknek avval az értelmezésével foglalkozik, amelyet a miniszterelnök utolsó nagy parlamenti beszédében a képviselőházban előadott s azt állítja, hogy Khuen-Héderváry gróf a törvénynek általa hirdetett interpretációjához a jóváhagyást meg nem kapta s hogy az ő értelmezése ilyenképen meg nem áll.

Ezzel a támadással, melyet Justhék nagyon szeretnének felfújni igazán könnyű végeznünk. Előrebocsátjuk, hogy a magyar miniszterelnök felhatalmazásainak lényegét és tartalmát a *Reichpost* orrára kötni nem igen szokták. És ha a bécsi ujság a maga teljességgel inkompetens véleményének az által akar sulyt kölcsönözni, hogy „mértékadó faktorok“-ra hivatkozik, úgy ezzel a magyar közvéleményt meg nem téveszti. Mi azért világosan felismerjük, hogy csak keresztény-szociálista magyargyűlölk *kutmérgezési kísérletével* állunk szemben.

Khuen-Héderváry Károly grótot igen megfontolt államférfiúnak ismeri az ország. Mindenki tisztában van vele, hogy ő a ki-

jelentéseit alaposan meglátolja. Ha Khuen-Héderváry gróf a parlamentben, az ország színe előtt olyan fontos nyilatkozatot tesz, mint azt az 1888:XVIII. t.-c. értelmezésére nézve tette és hajlandó országos határozathoz hozzájárulni és amikor mindenki tudja, hogy értelmezése a parlamenti béke sorsára döntő jelentőségű, akkor csak rosszhiszeműség és a magyar politikai béke megteremtése fölött való vak düh mondhatja a kormányelnök nyilatkozatairól, hogy azok minden körülmények között és feltétlenül meg nem állanak.

A kutmérgezési kísérletnek egyébként semmi sikerre nem lehet kilátása. Zavart kelteni a magyar parlamentben nem fog. Mert a magyar pártok, a képviselőháznak bármelyik oldalán is foglaljanak helyet, tisztában vannak vele, hogy nekik a miniszterelnök szava és nem bécsi ellenségeink organumainak kotnyeleskedése a mérvadó.

De rá kell mutatnunk a *Reichpost* egy ténybeli valótlanágára. A bécsi ujság ugyanis a többi között azt állítja, hogy Khuen-Héderváry gróf értelmezése lehetlenné teszi a póttartalék és tartalék behívását arra az esetre is, ha a képviselőházban az ujoncjavaslat elfogadást obstukció akadályozza. Abban a kényelmes helyzetben vagyunk, hogy egyszerűen hivatkozhatunk Andrássy Gyula grófnak, tehát egy-

igen autentikus és e mellett ellenzéki férfiúnak ide vonatkozó véleményére, aki épp tegnap este a következőket írja:

Egyesek azt is kifogásolják, hogy a tervbe vett határozati javaslat *nem terjeszkedik ki arra az esetre, ha a Házat obstrukció akadályozza meg a határozathozatalban...* Igaz, hogy a tervbe vett országos határozat csak azt akarja kizárni, hogy az 1888-iki törvény helytelen magyarozatával a kormány az országgyűlés által megadott ujoncot pótolhassa. *Igaz továbbá, hogy mivel a jelenlegi Ház óriási többsége nem tartja előnyösnek azt, hogy a hadsereg kiegészítését egy obstrukció is megakadályozhassa,* mivel nem tartja kívánatosnak, hogy 20-30 ember a véderőt teljesen dekomponálhassa, *a tervezett határozat nem mondja ki, hogy az 1888. évi XVIII. törvénycikkben levő felhatalmazást a megobstruált ujoncok pótlására ne használhassák.*

Egyébiránt e sorok kiegészítéséül s annak bizonyítására, mennyire rosszhiszemű a keresztény-szocialista részről való ez újabb támadás, megemlítjük és leszögezzük a következő tényeket:

1. A király katonai felségjogainak korlátozását az egész véderővitában senki, még a legszélsőbb ellenzék sem kívánta.

2. Az 1888:XVIII. törvénycikkben foglalt rendelkezéseknek törvénytárgyát utján való megszükitéséről senki sem beszél, sőt ellenkezőleg, a törvény mindenemű helytelen magyarozatával szemben

A bál

Wilt elment egy berlini asszonybárra. Kíváncsi volt, hogy mulatnak a nők, ha maguk között vannak.

Gretchen-ruhába öltözködött s szöke hajfonatokat kötött fel. Így tolongott a tarka társaságban, melyben kínai nők, rokokó dámák és mindenféle „urak“: szalón tiroliak, kifent bajszos huszárok, frakkos alakok mozgogtak. Persze valamennyi nő volt.

Egy természetes vadász hevesen ostromolta Gretchent. Wilt végre is mellékhelyiségbe rejtőzött el előle.

— Szép kisasszony, szabad kérnem, — szólt egy lány hang.

— Sem kisasszony nem vagyok, sem pedig szép, — felelte az igazságnak ugyan csak megfelelően.

— Nem kell azt olyan szigorúan venni, — mondta a lány hang elnézően.

Keskeny, barna férfikamasz hajlott Wilt-hez s a sápadt ajkaival úgy nevetett, mint a született csábító.

— Ki állhatna ellent önnek? — szólt Wilt. — De ön nem a magikus tudományok doktora, kit én a pokoltól megmentettem, hanem a dán királyfi. Legyet tehát az Oféliája.

— Oh, te nem vagy Ofélia, — mondta Hamlet. — Sokkal nagyobb lábaid vannak és magasabb a kebled. Te az igazi német Gretchen vagy. — Természetesen akarsz enni valamit. A Gretchenek mindig esznek.

De ne várj kaviárt a nép számára. Legfeljebb egy sonkászsémlet.

— A pincérek valódiak? — kérdezte Wilt bizalmasan a lovagját, mikor az asztalnál ültek.

— Oly valódiak, mint te magad, — felelt Hamlet s örömmel nézegette Gretchent.

— Eredetileg Mefisztónak akartam öltözködni, — jegyezte meg Gretchen.

— Ugyan! — kiáltott fel Hamlet, — mint férfi ugyancsak kómiikus figura lehetsz.

Wilt elszégyelte magát. O mint férfi, kómiikus figura! Ohó! Csak látna egyszer.

— Bolond dolog volt, hogy ezzel a kedves hölgygyel szemben úgy kell ülnie, mint szerencsétlen Gretchennek. Igen, de vajjon hölgy volt-e a Hamlet csakugyan? Hiszen Wilt maga sem volt az s úgy látta, hogy a jelenlevőknek legalább a fele férfi. Legalább úgy látszott.

Megfigyelte Hamletet. Nagy biztonsággal mozgott. A kézmozdulatait s amint a cigarettáját szivta, arra mutattak, hogy fiu. Hozzá a felső ajkát finom, fekete pihe fedte.

A pincér a számla kiegyenlítését kérte. Hamlet eredmény nélkül kutatott ruhájában a pénztárcája után.

— Mégis nő! — gondolta Wilt.

Gretchennek kellett fizetnie.

— Már annyit tettem érted, hogy már semmit sem kell tennem többé!

— A nő boldogsága, ha feláldozhatja magát.

A táncolók közé léptek. Hamlet köny-

nyen és biztosan vezetett, úgy, hogy Wilt valósággal nőnek kezdte magát érezni.

— Mégis csak férfi! — gondolta s kutavá nézte a finom, elrejtett arcot a sötét, pihés ajakkal.

— De hogy lehet az, — tépelődött tovább, — hogy izzó vágy csábít, hogy az ajkát megcsókoljam? Istenem, csak nem lettem a ruha által nővé?

Midőn néhányszor körültáncolták a termet, Hamlet leültette hölgyét s Wilt ekkor Fifi kisasszonnyal, aki tulajdonképpen a fálba hozta, az emberáradatnak adta át magát.

Némán ült le Wilt később egy kis leányka mellé, aki ibolyának volt öltözködve. Ennek formái legalább minden kétséget kizárólag megmutatták, hogy nő s ez némileg megnyugtató volt. Az Ibolya vizsgálódva nézett reá.

— Vig itt az élet, — kezdte meg Wilt a beszélgetést.

— Nemde igaz, — kérdezte a kislány, — nem ilyennek képzeltek a női bálát.

— Valóban nem, — felelte Wilt.

A szinpadon megkezdődtek az előadások. Egy színigazgató mókázott, egy bohóc produkálta magát, azután következett a klu: Fifi kisasszony kuplékat adott elő. A művészek azután a közönség közé vegyültek, a divát körülvevők a férfiaknak öltözött álarcosok. A vadász térdenállva bokrétát nyújtott át neki, míg egy néger megcsókolta a nyakát.

Naponta kétszeri sütés.

a törvény értelmének és hatályának precíz megállapítása s ezzel az eddigi törvényes állapot fentartása a cél.

3. A miniszterelnök szavaiból félreérthetetlenül kitetszik, hogy *ő a fennálló törvények alapján*, tehát azoknak fentartásával, nem pedig sérelmével, hajlandó bizonyos „aggályokat eloszlatni“.

Kimerítőbb cáfolat a Reichpost valótlán állításaira — azt hisszük — egészen fölösleges. Az itt felsoroltaknak különben nincs is egyéb célja, csak az, hogy a maguk értékére szállítsák le azokat a Justh-párti híreszteléseket, amelyek a keresztény szocialista ujság támadásainak akarnak — elég hazafiatlanul — viszhangot kelteni.

Sakk a „szabadság“-harcosoknak

A képviselőház ülése.

Az obstrukció ma csatát veszített. Návay Lajos elnöknek sikerült az obstrukciót egyik várából visszaszorítani, amennyiben sikerrel keresztülvitte a házszabályoknak azt az interpretációját, amely szerint *betegség címén való szabadságkérések felett névszerinti szabadságokat provokálni többé nem lehet*. Biztató jelenség, hogy a Justh-párt a mai ülésen követett taktikájával teljesen izolálva maradt. A Kossuth-párt padjai csak úgy tátongtak az ürességtől és Kossuthéknak eszük ágában sem bolt, hogy a technikázókat segítsék. Azonfelül súlyos morális vereség volt Justhékra, hogy az elnöki székben Návay Lajos ugyan csak megszégyenítette őket. Gunyosan konstatálta az elnök, hogy a betegség miatt szabadságot kért képviselők igen jó egészségben jelen vannak, sőt fel is szólalnak; Hock János puffogó frázisaira pedig, hogy most történeti idöket élünk, rámutatott Návay elnök, hogy *Justhék az állítólagos történelmi pillanatokban szimulált betegségek címén szabadságot kérnek*. A murkapárt igen erélyesen támogatta

Wilt megbotrározott. A női bálát nagyon erkölcstelennek találta.

— Nemde furcsa? — suttozta az Ibolya. — A néger egy nevelőintézeti igazgató, a bohóc pedig egy főúri dáma...

Wilt hallgatott.
— Maga egészen más, mint a többiek, — mondotta az Ibolya, — a többiek olyan nőietlenek.

Erré már felugrott Wilt. Továsietett és megpillantotta Hamletet, amint a mellén öszszekulcsolt karokkal a párokat nézte.

— Menj kolostorba Gretchen, — szólt reá.

— Királyfi, engedd, hogy megvizsgáztaljalak!

— Mit tehetsz te, szegény Gretchen.

— Sokat szólt hevesen Wilt.

— Hányak mondatd ezt már ma este? Még a kis Ibolyának is!

— Mit, annak a kiálthatatlan teremtésnek!

— Istenem, hogy kéri az asszony be-löled!

— Királyfi, — szólt Wilt, — a tánc után meg sem csókoltál, pedig itt ez a szokás.

Hamlet megakart érteni Gretchen honalokát. Wilt azonban megcsókolta a királyfi keskeny ajakát. Ezután kijátszotta Wilt a nagy tromfot.

— Szép Hamlet, — suttozta — tudod-e, hogy férfi csókolt meg?

— A fenébe, — mondta Hamlet és megtörülte a száját.

— Csellel jöttem be, férfi vagyok.

— Én is az vagyok, — felelte Hamlet.

H. Baulien.

az elnököt és az ülés végén általános volt a vélemény, hogy a zene-bonázó 20—25 ember a győzelem minden reménye nélkül fog még egy ideig handabandázni.

Részletes tudósításunk a mai ülésről itt következik:

Návay és a szabadság-kérvények.

Návay Lajos elnök jelenti, hogy Eitner Zsigmond, Batthyány Pál gróf, Lovászy Márton, Rákossi Viktor és Egry Béla betegség címen hosszabb szabadságot kérnek. A házszabályok 258. szakasza alapján azt indítványozza, hogy a Ház térjen napirendre a szabadságot kérő levelek felett. (Óriási zaj a szélső baloldalon. Taps a munkapárton.)

Holló Lajos kéri az elnököt, maradjon meg a régi házszabály kezelés mellett.

Batthyány Tivadar gróf szintén kéri az elnököt, ne ragaszkodjék a házszabályok szigorú kezeléséhez, mert a Justh-pártot letörni úgy sem fogják tudni. Amikor azt látjuk, hogy Tisza István gróf (Lelkes éljenzés a jobboldalon.)

Návay Lajos elnök: A képviselő ur eltért a tárgytól, felkérem tehát, hogy maradjon meg a mellett.

Batthyány Tivadar gróf: Ha az elnök ur nem engedi befejezni beszédemet, ám helyes, de azért még sem fognak bennünket letörni.

Hock János azt mondja, hogy a magyar nemzet ha egyszer már elárulta magát a választásokon, ne árulja el gyöngeségét itt a Házban is.

Návay Lajos: A képviselő urat a magyar nemzet becsületét sértő nyilatkozatot tett, miért is rendreutasítom. (Óriási zaj a baloldalon, helyeslés és taps jobbfelől.)

Hock János meghajlik az elnök rendreutasítása előtt, de megjegyzi, hogy hazafiasságát senkinek sincs joga kétségbe vonni. Huszonöt éves politikai multjában sohasem követett el olyan dolgot, amely a hazafiatlanság látszatát kelthetné fel. A házszabályok szigorú kezelése esetén az ellenzék is erőszakkal lesz kénytelen felelni. (Ugy van a szélső balon. Zaj.) A többség a jogot megveti, viszont az ellenzék megvédi a jogokat minden erőszak ellen. (Taps a szélső baloldalon.)

Návay Lajos elnök: Az ellenzék azt mondja, hogy ő megsértette a házszabályokat. Hát ez nem áll, ő sohasem akart letérni az eddigi gyakorlat utjáról, de viszont a házszabályok kezelése az ő hatáskörébe tartozik és ebben a kérdésben nem engedi magát az ellenzék által korlátoztatni. (Taps a jobboldalon.) Felolvassa a házszabály 258. szakaszát, mely arról szól, hogy a Ház nyilván tartja tagjait s konstatálja, hogy a megromgált egészséget immár betegségnek tartja s ezért indítványozta a háznak a napirendre térést illetve a tudomásul vételt.

Az orvos szerepe.

Polónyi Géza a házszabályokhoz kér szót. Az elnök kijelentésével szemben konstatálja, hogy arra még nem volt precedens, hogy az elnök a megromgált egészség helyreállítása címén szabadságot kérő levelek felett napirendre térést indítványoz. Az elnök mai kijelentése szerint tehát a képviselők az egész cikluson át távol maradhatnak anélkül, hogy orvosi bizonyítványt kellene adniok. Kéri az elnököt, ne csináljon a jövőre precedenst.

Návay Lajos elnök: Készséggel megváltoztatná fölfogását, ha helytelen volna. De most egészen helyes, mert az eddigi eljárás nem volt egészen házszabályszerű. Hogy a helyes házszabály alkalmazását megvalósíthassa, ez az ő orvosi szerepe ma. A betegség általában sajnálatos, de különösen az akkor, mikor a történelem ítélőszéke előtt ilyen nagy események mennek végbe. (Zajos derűtség a jobboldalon.)

Apró siránkozók.

Lovászy Márton személyes megtámadtatás címen kér szót. Azt mondja, hogy betegség és megromgált egészség között különbség van.

Abrahám Dezső nem akarja az elnök eljárását kritika tárgyává tenni, ehhez nincs joga. A többség tagjai közül egy közbeszólo ma Hock beszéde alatt azt kiáltotta, hogy Berzeviczynek azért kellett mennie az elnöki székbe, mert a házszabályok megszokott rendjétől nem akart eltérni. Az ellenzék ezért a közbeszólásért csak hálás lehet. Ugy látja, hogy az elnök eltért az eddigi jogszokástól. (Zaj.)

Györfly Gyula: A kisebbség egyedüli védelme a házszabályokban van biztosítva s éppen ezért nem engedik ezt a jogukat megcsorbítani. Az elnöknek nincs joga ahoz, hogy a hozzá érkezett levelek felett határozzon, ez a Háznak a joga.

Bakonyi Samu szenvedély nélkül szeretné ezt a kérdést kezelni. Szerinte az elnök túllépte hatáskörét. A november 18-ból már okulhatnak, hogy erőszakkal a többség célt sohasem fog érni.

Kovács Gyula egyedüli orvosságnak tartja a mai politikai helyzetre a Ház felszólítását.

Ráth Endre: Amikor Berzeviczy Albert lemondott a Ház elnökségéről s amikor Návay nevét emlegették erre az állásra, az ellenzékkel azzal nyugtatták meg akkor, hogy Návay a Berzeviczy szellemében fogja kezelni a házszabályokat. Reméli, hogy Návay nem tér el az eddigi jogszokásoktól.

Jaczkó Pál csatlakozik az ellenzék szónokainak a fejtegetéséhez.

Justh Gyula azt mondja, hogy az elnök tizenöt napi szabadságot engedélyezhet, aki azonban hosszabb ideig tartó szabadságot akar kérni, ezt csak a Ház adhatja meg. Az elnöki tekintélyt ők is tiszteletben óhajtják tartani, de viszont megkövetelik, hogy a házszabályok erőszakos kezelését ne alkalmazzák az ellenzékkel szemben. Kéri a Házat, ne vegye tudomásul az elnök bejelentését s a következő indítványt terjeszti elő: „mondja ki a Ház, hogy az elnök indítványát nem veszi tudomásul.“

Az elnök válasza.

Návay Lajos elnök válaszolni kíván az összes felszólalásokra. Az 1908. március hó 27-én megtartott képviselőházi ülésen az akkori elnök szintén úgy járt el, ahogy ő ma akart eljárni. A mai küzdelmet nem tartja nagy jelentőségűnek. (Zajos taps és éljenzés a jobboldalon, óriási zaj az ellenzéken.) Kijelenti, hogy parlamenti anarkia csak akkor fog kitörni, ha az elnöki székbe megfogják sérteni a házszabályokat. Kijelenti, hogy ő ezt nem fogja megtenni, de szigorúan fog ragaszkodni azok rendelkezéséhez. (Helyeslés.) Hogy ezt hogyan fogja tenni, azt esetről esetre állapítja meg. (Taps a jobboldalon.) Ami azt az állítást illeti, hogy a nemzeti kaszinóbeli értekezleten elnöki működésére vonatkozóan reverzálist adott volna, nem felel meg a valóságnak. Semmiféle kötelezettséget nem vállalt, nem is ismer más irányadót, mint a házszabályokat, és nem volna méltó az elnöki díszes méltóságához, ha ilyesmit követelnének az elnöktől. Az az értekezlet, amelyre hivatkoztak megválasztatása után négy órával történt és ő akkor azt a kijelentést tette, hogy az eddigi gyakorlat szerint fogja kezelni a házszabályokat. Ezt tette ma is. A szabadság kéréseket nem indítvány, hanem együttes bejelentés képpen terjesztette a Ház elé. Ha ez együttes bejelentéseket tudomásul veszik névszerinti, vagy nem névszerinti szavazásban, amihez joga van a Háznak, akkor rendben van, ha nem vette tudomásul, akkor ő új előterjesztést fog tenni.

Lovászy Márton zárt ülést kérő ívet nyújt át az elnöknek, aki erre a karzatot kiürített és szünetet rendel.

A zárt ülésen.

Elnök öt perces szünet után megnyitja a zárt ülést.

Batthyány Tivadar gróf: Az ország helyzete olyan, hogy a maihoz hasonló eseményeknek előfordulniuk nem szabad. Helyteleníti azt az elnöki kijelentést, hogy a házszabályok kezelése időre-időre változik. Végül kijelenti: magunk közt vagyunk, mondja

meg a munkapárt, mi az álláspontja a választói jog kérdésében.

Miskolczy Imre: Tisza István gróf álláspontján vagyok.

Batthyány Tivadar gróf: Ime a titkos tanácskozássoknak jó előnye. Tessék elsősorban nyilatkozni. Kéri az elnököt ne ki csinyeskedjék a házszabályok kezelésével, mert ha névszerinti szavazások nem is lesznek, a véderő javaslatokat még sem engedik keresztül.

Polónyi Géza: Amikor Návay Lajost elnöknek választották, akkor biztatást kaptak, hogy a kérvényeken kívül mindenben Berzeviczy által követett gyakorlatot tartja meg. De hát megnyugszik abban is, hogy a kérvényekre nem lesz névszerinti szavazás. De biztosítja a többséget, hogy a helyett minden napra harminc meglepetést fognak kapni.

Návay Lajos elnök kijelenti, hogy a nyílt ülésen mondottakhoz nincs hozzátenni valója. Teljes lelkiismereti szabadságot hozott az elnöki székbe és senkitől sem fogad el semmiféle irányítást. A zárt ülést berekeszti s öt perc szünetet ad.

Szünet után

Elnök megállapítja a holnapi ülés napirendjét, amelyen az elnöki előterjesztések után a véderőjavaslatok vannak.

Az ülés negyed háromkor ért véget.

Nagy György a fogházban

Lecsukták a köztársaság elnökét.

A budapesti királyi ügyészség fogházának — mint budapesti tudósítónk táviratozza — érdekes lakója akadt ma. *Kisfaludy Kálmán* fogházfelügyelő ma reggel vette át az ügyészségtől szabályszerű adminisztratív eljárások között *Nagy György* dr. hódmezővásárhelyi ügyvédet, volt országgyűlési képviselőt, a leendő köztársasági párt vezérét, aki szóban és írásban elszántan harcol a köztársasági eszméknek magyar talajban való kivi-rágoztatásáért.

Ugy történt a dolog, hogy mára megidéztek *Nagy Györgyöt* a büntető törvényszék elé, hogy a bíróság előtt kihirdessen előtte egy jogerős ítéletet, amely *nyolc napi fogházban* marasztalta el. Még a *Khuen-kormány* kinevezésekor ugyanis *Nagy György* a Sas-körben, egy ifjusági gyűlésen becsmérően nyilatkozott a királyról, amiért királysértés címén megindult ellene az eljárás. A törvényszék elítélte *nyolc napi fogházra*, s ezt az ítéletet helybenhagyta az ítélőtábla és a Kuria is. Az ilyenformán jogerőssé lett ítéletet *Szepessy István* dr. tanácsa ma hirdette ki *Nagy György* előtt, akit az ítélet kihirdetése után nyomban átadott a jelenlevő *Sztrache Gusztáv* dr. királyi ügyésznek.

Öt perc múlva már fogházör állott *Nagy György* mellett, aki, mint az ügyrend kívánja, a soros ügyésznél jelentkezett. Az elítélt ügyvéd halasztást kért büntetése kitöltésére, a *halasztást azonban nem kapta meg*. A fogházör ezek után kisérté *Kisfaludy* fogházfelügyelőhöz. A folyosón nagy csoport vette körül *Nagy Györgyöt*, aki elég jókedvűen fogadta a történeteket.

— Nem kaptam halasztást, mit szól hozzá? — mondta utközben — Mit csináljak egyebet, leülöm. Itt nem lehet rezonirozni.

— Sohse busuljon, — mondta valaki a csoportban — a fogházban teljes egyenlőséget fog tapasztalni. — Ott van az igazi köztársaság.

— Kérjen sarokszobát *Kisfaludytól!* — figyelmeztette *Nagy Györgyöt* egyik jóakarója.

Ilyen és eféle viccek kísérték le *Nagy Györgyöt* a fogházba, ahol annak rendje és

módja szerint elkönyvelték és felvezették az egyik cellába. Rögtön levelet irt rokonainak és barátainak, akiket értesített legújabb lakóhelyéről.

TÖMEGNYOMOR Debreczenben

Pénzosztás a rendőrségen.

Ma délután vértelen arcával, összeropant embertestével, tépett izmával bevonult a rendőrszobába a: *tömegnyomor*. Alázatosan, félve, lélegzetviesszafojtva jött, a hogy szemérmes koldusok nyújtják alamizsnára karjaikat. Minden arcon ott lappang egy árnyék, amit a nélkülözés és az elfoított könyvek sajtoltak oda, mikor a nincstelenség üres szekere gázolt keresztül a táplálékot követelő tagokon. Az éhezők rongyos hada ez, melyet a nagy város pompázó feildése szült és munkája szilánkjából tart fenn, ahogy egy gyártelep hatalmas kazánja bevilágítja a körülle lappangó sötétséget.

Eljöttek mindannyian az elaggottak, betegek és alamizsnára szoruló, mert 100 korona került kiosztásra, amit egy dús gazdag ember juttatott nekik abból az alkalomból, hogy a szive egyszer túlaradt a boldogságtól. Jussan ezeknek is abból ötven fillérvényi vagy egy koronára való. Mert sokan vannak az inségesek, száz korona az ő tenverükben majdnem olyan kevés, mint hatalmas csarnokban egy szál égő gyertya.

Megnyílnak a menyeknek kapui.

Három óra után ifj. *Ozory István* rendőrkapitány megjelent a Szent Anna-utcai régi rendőrségi épületben és megkezdte a *Rosenfeld* Salamon által lapunkban is jelzett 100 korona adomány kiosztását. Eddigre az egész utcát ellepte a rongyos tömeg, mely fázós tagjaival már türelmetlenül várakozik, hogy bejuthasson a kapun. Szomorú szegény emberek ezek, némelyik a betegágyból kelt ki, más apró gyermekét vezeti karján, hogy annál megindítóbban szólaltassa meg azt a szükség, mely e küszöbökre készíti.

A rendőrkapitány kiadja a parancsot:

— Foglalják el az udvart. Aztán tizesével jöjjenek be a terembe.

Három rendőr tartja fenn a rendet.

Özvegy *Kovács Istvánné* jön elsőnek. Három gyermeke van, akiket napszámból tart fenn. Egy koronát utalványoznak neki.

Özvegy *Egry Imréné* már a 73-ik életévét tapossa. Hatalmas okulásra ül meg az orrát. Megkérdezik:

— Kapott-e fát, vagy városi segélyt?

— Nem kaptam én semmit. Nem is kérttem. Nem vagyok én olyan — *tolakodó!* Volt a tiltakozó válasz.

Özvegy *Pataki Ferencné* pedig ugyane kérdésre azt mondja, hogy városi segélyt nem kapott, de a *szegényháza* küldték, oda pedig még nem akar jutni, amíg *dolgozni tud*. (Pedig már a hetvenedik évét tapossa.) Ugyan ez az irtózás tapasztalható a szegényházzal szemben majdnem valamennyi későbbi jövevénynél.

Az igazi szegények.

Feltűnő, hogy ifj. *Ozory István* rendőrkapitány majdnem minden jövevénytől megkérdezi, hogy fát kapott-e vagy pedig állandó segélyt élvez-e a várostól?

— Mi ebben a jelentős? — kérdeztük tőle. —

— A város szegényei sok szempontból különböznek a mieinktől. Először is bátrabak ezeknél s így minden alkalmat megragadnak, hogy valamit kieszközöljenek. Másodsor a nyomor nem mindig olyan, amilyennek festik, mert azok az alapok, melyekből enyhítést kapnak elsősorban azt mérlegelik, hogy *idevaló illetőség-e* az illető. A nyomor pedig nem nézi, hogy ki hol született, csak bekopogtat és kifosztja a lakást s lázborítja az

enervált tagokat. Végül pedig sokan vannak a *szemérmesek*, akik szégyenlik a hivatali kopogtatást s a kezüket csak remegve nyújtják az alamizsna után. Ezek az *igazi szegények*. És ezek szivesebben jönnek hozzánk, a hol tudják, nem kell sokat kilincselni.

Ilyen szemérmes szegény az öreg *Nagy Antalné*, aki 71 éves s még soha meg nem kísérelte igénybe venni a város nagylelkiségét.

*Veres Pálné*nek hat gyermeke van és az ura siketnéma. *Suba Antalné*nek pedig egy szivbajos ura már hónapok óta nyomja az ágyat, gyermekei közül pedig a legkisebbik már három hete eltört karral szenved.

Egy tíz éves kis leányka, *Szabó Julianna* a mamája helyett kér segílyt, aki hat apró gyermekével kinlódik odahaza.

Aztán jönnek a mankósok, agyontörötték a *Móricz-telepről*, *Geréby-telepről*, *Kut-*, *Homok-* és *Nyil-utcákról*, ahol a legtöbb az igazi szegény és nélkülözések között sanyalódó. Még az *Olajútó* nyomortelepe is képviselve van, ahonnan egy óra a gyalogut a városba.

Rihási Julianna, egy világtalan asszony a város határából jött be. Megkérdi a tisztviselő:

— Maga világtalan?

— Nem, csak rövidlátó vagyok! — mondja az utána következő *Rácz Lajosné*, aki, mikor csak 50 fillért adnak neki, elégedetlenül mondja:

— Pedig megérdemeltem volna az ötven pizt! — De hát azért ezért is áldja meg a teremtő!

Tipikus áldozata még a nyomornak a ktlencvenkét esztendő *Kancza Mihályné*, a ki asztmás, siket és hebegő. Mikor kérdik, hány éves, meg se tudja mondani. Csak nehezen lehet belőle kivenni:

— Nyolc esztendőm hiányzik a százból! ... (gy. zs.)

Színház és Művészet

A heti műsor.

CSÜTÖRTÖK: *Leányvásár*, operett. —

Bemutató előadás. (Bérletiszünet.)

PÉNTEK: *Leányvásár*, operett. (Bér-

letiszünet.)

SZOMBAT: *Leányvásár*, operett. (Bér-

letiszünet.)

VASÁRNAP: Délután *A csikós*, népszin-

mű. Este *Leányvásár*, operett. —

(Kisbérlet.)

LEÁNYVÁSÁR

*

Holnap, csütörtökön mutatja be a debreceni színház a *Leányvásár* című operettet.

A *Leányvásár* dalaiból adunk itt néhány mutatót:

DUETT.

Éneklők: *Zilahyné S. Vilma* és *Falussy István*.

Tom:

Ha lennék egy lánykának
Édes szerelmes babája,
Királynőnek tenném meg őt
Az egész nagy világ előtt.

Lucy:

Ha lennék egy szerelmes
Édes legénynek a párja,
Be szép volna, szép a világ,
Álmaink tündér csodák.

Tom:

Ha jönne az a lány,
Aki szeretne igazán,
Elibe elmennék;
Ha jönne a leány,
Szereltem ifju tavaszán.
Csak az övé lennék.

Lucy:

Nem szólana a szám,
Csak a kezét szoritanám,
Csak a szemét nézném.

Tom:
Behunyva szemem.

Lucy:
Reszketne kezem.

Tom:
Az ajkát érezném.

DZSILOLO.

Éneklik: *Borbély Lili és Máthé Gyula.*

I.

Történt hajdanán, hogy egy hottentotta lány
Párisba ment a kis bohó. (Dzsiloló!)

Oly szörnyen szegény, derekán egy kis kötény
Több épenséggel semmi, óh. (Dzsiloló!)

Csak ment mendegélt, egy kukkot sem beszélt,
Csupán az utca sarkon posztoló (Dzsiloló!)

Rendőr ur előtt, ki rendre inti őt,
Hottentottául mondja: Dzsiloló! (Dzsiloló!)

II.

S bár mult az idő, sohasem tanult meg ő
Egy szót sem franciául, óh (Dzsiloló!)

Ma már nem szegény, tele pénzzel a kötény
S alatta habselyem trikó. (Dzsiloló!)

Csak megy-mendegél, egy kukkot sem beszél,
S ha férfi nép utána fordult, óh. (Dzsiloló!)

Kacéran ínt csak és rögtön érte mind,
Ha szól hottentottául: Dzsiloló! (Dzsiloló!)

Refrain:

Nincs több ily csoda gazella termet
A sivatag Afrika ölében
Termett ez.
Tűz folyik érében, hajának ében
Fürte lengedez. Ha-ha-ha.
Szép szeme sötétje csillog, ha mosolyog
Fogsora fehérje villog.
S van neki kicsinyke köténve.
Dzsiloló.

A Leányvásár bemutatója. Szenzációs estélye lesz holnap, csütörtökön a debreceni színháznak, hogy először kerül színre az idei szezon sláger-operettje, a Leányvásár. A budapesti közönségnek kedvenc darabja lett ez az operett, melynek minden egyes énekszámát cigányzenekarok, kintornák, zongorák, gramofonok versenyezve kiüztölik a világba s aki talán soha színházban nem volt, a Leányvásárt kívánja látni, melynek sikere páratlanul áll a társulat tánc- és játékmester-nője tanította be, az ének- és zenei részeket Mártonfalvy György karnagy vezetése mellett foglalkozott a társulat nagy szeretettel, míg a rendezést Kassai Károly főrendező látta el nagy ambícióval. A díszleteket Gyöngyössy Viktor festette, a jelmezeket Horváth Ferenc főruhátáros készítette.

Háber Gyöngyike és Grósz Ernő hangversenye. Debrecen város társadalmának elite körében élénk érdeklődést keltett Háber Gyöngyike operaházi énekművész és Grósz Ernő zongoraművész március 12-iki hangversenyének híre. Jegyek már

kaphatók Antalfynál a következő árákért: Páholyjegy: 15 és 10 korona, földszinti támlásszék első öt sor: 3 korona, többi sorokban 2 korona. Állóhely 1 korona.

A csikós. Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal A csikós című népszínmű kerül színre, elsőrendű kiosztással és teljesen új betanulással. Jegyeket a színházi pénztár előre árusít.

A Bonbonniere cabaret ezidőszerűtlen fényes műsorának ma zajlott le az utolsó előadása. Holnap március 1-én a záróidény leg-hatalmasabb és nagy áldozatokkal szerzett attrakciói mutatkoznak be, akiknek felléptétől legközelebb fogunk beszámolni. Vasárnap március 3-án d. u. 4 órakor családi népeledés az újjonnan szerződött tagok felléptével rendes esti előadás keretében. Páholy ülés 1 korona, többi helyek 60 fillér. Szilassy Etel a Bonbonniere cabaret közkedvelt igazgató-tulajdonosnője ma érkezett haza külföldi utjáról és olyan művészeket szerződttetett a márciusi műsor számára, a kikkel eddigi műsorát is felül fogja mulni.

Félmillió hagyaték örökös nélkül

Gazdátlan pénzek a debreceni takarékokban.

A napokban emlékeztünk meg arról, hogy Hajdumegyében, Debrecenben és Biharban egyaránt ismert hosszupályi nábob, beszercebányai Szártory Dezső földbirtokos e hó 24-én délben meghalt. Tegnap temették el kiterjedt tisztelőinek, rokonságának, akik között igen sokan vannak debreceniek is, részvétele mellett, mert Szártory Dezső egyike volt azoknak az öreg uraknak, akik vidáman éltek le életüket s csak barátokat szereznek maguknak.

Különösen Biharmegye társadalmának volt igen nevezetes és közsímet alakja, szerették egyenes természetéért, közvetlen barátságáért, amelyet az előtt, akit kedvelt, őszinén nyilvánított is és friss, eredeti, magyaros humoráért, amely immár csaknem teljesen kiveszőben van ezen a szomorú földi világon.

Tipikus, régi magyarságu férfi, hasonlatos a Jókai magyar nábobjához: gazdag, egyedül élő, tréfás, élet-kedvelő, ez volt az öreg Szártory Dezső egész életében. Az Érmelléken és a Hajduságon, ahol mindenki ismerte, ezer mende-monda és talpraesett bonmot kering róla. Nagy negyvennyolcas politikus volt, ki törődött azonban ezzel, amikor a jószívű embert, az igazi barátot minden politikai bolondságnál többre taksálta. Ezelőtt harminckét esztendővel hunyt el a felesége, néhai Bernáth Karolina, azóta egyedül élt Hosszupályiban. Vezetője volt az érmelléki társadalomnak és — jókev ide, jókedv oda — a komoly dolgoknál sullyal esett az ő szava latba. A negyvennyolcat csak az utóbbi képviselőválasztáson tette félre egy napra; *Beöthy* Lászlóval szavazott. Azt azonban hangsúlyozta, hogy az elveit fenntartja, de *Beöthy* Lászlót annyira becsüli, hogy ő, aki örök életében függetlenségi volt: most reá szavaz.

Néhány héttel ezelőtt szélütés érte. Azóta nem mozdulhatott ki a lakásából. Mindig remélte a felgyógyulását. Szombaton délben azonban hirtelen rosszul lett. Betegágánál nem volt más, mint *Kovács Gyula* hosszupályi jegyző; a rokonság Debrecenből későn érkezett meg, Estefelé Szártory Dezső kiszendvedett.

Halála után *Kovács Gyula* felkutatta az egész lakást, vajjon maradt-e a halott után írásbeli végrendelet. A kutatás nem vezetett eredményre. Szártory Dezső végrendelet nélkül halt meg; *félmilliónál többet érő vagyónak jó részéről nem gondoskodott.* Arra van tanu, hogy szóbelileg úgy intézkedett, hogy 200 ezer korona szálljon sógorának, Bernáth Lajosnak gyermekeire. A többiről betegsége alatt akart gondoskodni. Két tervet forgatott elméjében; az egyik, hogy házának helyén gyermekmenhely épüljön, a másik, hogy birtokán gazdasági iskolát létesítsenek. A szép gondolatokból nem lehetett valóság. Ötszáz ezer koronát jóval meghaladó vagyona, amely egyrészt birtokokból, másrészt *debreceni takarékpénztárakban* elhelyezett készpénzből áll, — gazdátlanává vált, amelyért az ismeretlen rokonoknak jelentkezni kell.

HIREK

Kihallgatások a királynál. Bécsből táviratozzák: *Auffenberg* közös hadügyminiszter délelőtt tíz órakor külön kihallgáson jelent meg a királynál. Tizenegy órakor *Schemua* Balázs vezérkari főnök ment audienciára. A hadügyminiszter audienciája még *Khuen Héderváry* gróf szombati beszéde előtt tervbe volt véve, tehát nem abból az okból történt, amit a bécsi lapok jelentettek. Tény azonban, hogy a véderőjavaslat 43. paragrafusának az ügye szóba került a kihallgatáson.

Minisztertanács. Fővárosi tudósítónk jelenti: A bécsi támadásokra ma a kormány tagjai minisztertanácsra gyűltek egybe, a melyen a Budapesti Tudósító közlése szerint e támadásokat tárgyalták.

A Kálvineum és Debrecen városa. A Kálvineum vezetősége ma kérvényt nyújtott be Debrecen város tanácsához, hogy a Kálvineum nagy és szép céljának megvalósításához Debrecen részéről is valami adományjal járuljon hozzá.

A nagykölcson elszámolása. Megirtuk hogy *Jeney Géza* főszámvevő betérjesztette a 18 millió nagykölcson elszámolásáról készített kimutatást, amelyet a jog- és pénzügyi bizottság egy szakbizottságnak adott ki átvizsgálás végett. Ez a bizottság *Vargha Elemér* dr. tanácsnok elnöke alatt ma kezdte meg a zárszámadás átvizsgálását, a melynek eredményéről a legközelebbi közgyűlésnek fog jelentést tenni.

A március 4-iki sztrájk. Megemlékeztünk arról, hogy a debreceni munkásság március 4-ikére általános sztrájkot mondott ki. A sztrájkhoz való csatlakozásukat most bejelentették a szomszédos városok és községek szervezetei is. A március 4-iki népgyűlésen a választójogi liga részéről részt vesz s beszélni fog *Legányi Gyula* dr. Beszédet mond még *Lengyel Imre* is.

Kereskedő-Ifjak estélye. Március hó 3-án, vasárnap rendezi a Kereskedő Ifjak Társulata szokásos táncestélyét az Arany Bika szálloda pazarul díszített disztermében *Rácz Károly* Fiai muzsikája mellett. A szokatlanul nagy érdeklődésből ítélve ez estély a saison egyik legsikerültebb mulatsága lesz. Meghívók már szétküldtek. Jegyek a meghívók előmutatása mellett: *Aszmann Ferenc*, *Benyáts Emil*, *Kontsek Kornél*, *Mentze Henrik*, *Szabó Lajos* Fiai urak üzletében és este a pénztárnál; páholyjegyek csakis *Zádor Lajos* utóda *Molnár Ferenc* ur üzletében válthatók. Meghívókat még kívánatra készséggel küld a rendezőség.

— A kony Nő mult évben rendez a melynek mese les leány és valat s r Az előad más meg gyek kap üzletében sorban 1 I kor. Al

— Ir hérvárról történt M egyik órá táltak a tanitónót, résztvevők tak a név táncmulat tegnap a kek sirás gyelmess egész tón alatt. Mik oktató, fő be az isko tális legé előtt kezd az ki aka Nagynehe dig följel ságon. A jómódu g nőre, mer órára vis nő is felj

— Is még min rek, akik tása alatt Csak nem fiatal suh kete kéz gettek, is da és fol az a legu címére ki követelté sarkába esetben sze Buda velet áta erős nyo kézrekeri

— A utca 64. s örségeni lopta és zal fenye lanul elu szökött I szinüleg

— H talozás. zott a kö ságnak a terjesztés javasolni halotthan időszerün zást fog tóriumot zelésben tanács, h ből mutat fontos né oldásának

Csak m

— **A Jótékony Nőegylet zsurja.** A Jótékony Nőegylet 1912. március 29-én, mint a múlt évben, úgy ez idén is gyermekzsurt rendez a Bikában délután öt órai kezdettel, melynek keretében Árgyil és Tündér Ilona mese lesz előadva, 50 szebbnél szebb kis leány és fiu által, kik a mesét ének, tánc, szavalat s más produkciókkal fogják tarkítani. Az előadás után gyermekbál, konfetti s sok más meglepetés vár a gyermekvilágra. Jegyek kaphatók Molnár Ferenc ur Piac-utcai üzletében. Páholy 10 kor. Ülőhely az első öt sorban 1 kor. 50 fillér, az utolsó sorokban 1 kor. Állóhely 50 fillér.

— **Inzultált pap és tanítónő.** Székesfehérvárról táviratozzák: Fölháborító durvaság történt Mórón a vajali elemi iskolában, ahol egyik órán a római katolikus hitoktatót **inzultálták** a gyermekek előtt, a lakásán meg a tanítónőt, mert megbüntették a gyerekbálok résztvevőit. Mórón is együtt ittak és táncoltak a németajku iskolás gyerekek a felnőttek táncmulásáig, s e miatt megfenyítette őket tegnap a hitoktató. A megbüntetett gyermekek sírása kihallatszott az ablakon, ami figyelmessé tette a zarrajárókat s csakhamar egész tömeg verődött össze az iskola ablakai alatt. Mikor meghallották, miért büntet a hitoktató, fölbiztattak egy Igényt, hogy menjen be az iskolába és vonja kérdőre a papot. A brutális legény be is ment s ott a gyermekek előtt kezdte szidalmazni a hitoktatót s mikor az ki akarta utasítani, nekitámadt ökölrel. — Nagynehezen kituszkolták az ajtón, a pap pedig följelentette támadóját a móri járásbíró-ságon. A másik eset ugyanott történt s egy jómódu gazda a lakásán támadt rá a tanítónőre, mert unokáját a gyerekbál miatt egy órára visszatartotta az iskolában. A tanítónő is feljelentést tett támadója ellen.

— **Ismét a „fekete kéz“.** Ugy látszik, még mindig akadnak olyan hiszékeny emberek, akik a mozik és detektív regények hatása alatt kalandos tervekbe bocsájtkoznak. Csak nem rég leplezett le a rendőrség egy fiatal suhancokból álló társaságot, akik „fekete kéz“ néven fenyegető leveleket küldözgettek, ismét felbukkan valami zsaroló banda és folytatni akarja az üzemet. Erre vall az a legujabb levél, melyet Budai Andrásné címére küldtek ismeretlen tettesek, akitől azt követelték, hogy az Árpád-téri új templom sarkába 200 koronát tegyen le, ellenkező esetben megbosszulják s életét veszik. Persze Budainé nem igen ijedt meg, hanem a levelet átadta a rendőrségnek, ahol már igen erős nyomokon folyik az eljárás a tettesek kézrekerítése végett.

— **Apa a fia ellen.** Vedres István Késes-utca 64. szám alatti lakos panaszt tett a rendőrségen 15 éves Béla nevű fia ellen, aki meglopta és mikor ezért felelősségre vonta, azonnal fenyegette meg, hogy kivégzi. A jogtalanul eltulajdonított tárgyakkal azután megszökött hazulról. A rendőrség körözi. Valószínűleg javító intézetbe fogják szállítani.

— **Halotthamvasztás és kötelező ravatalozás.** A főváros tanácsa tegnap foglalkozott a köztemetői és közegészségügyi bizottságnak a halotthamvasztásra vonatkozó előterjesztésével. A tanács elhatározta, hogy javasolni fogja a közgyűlésnek a fakultatív halotthamvasztás meghonosítását, amelyet időszerűnek és helyesnek tart. Meghatalmazást fog kérni a közgyűléstől, hogy krematóriumot építsen, amelyet a főváros házi kezelésben fog igazgatni. Javasolja egyúttal a tanács, hogy a közgyűlés ebből az alkalomból mutasson rá a temetkezési ügy egy másik fontos részének: a kötelező ravatalozás megoldásának szükségességére.

— **Az első betterment-tax.** Debrecen város tanácsa most akarja első ízben alkalmazni az értékelkedési illeték kiszabását. És pedig a Stencinger-ház lebontása folytán a szomszédos és körülfekvő telkek értékének emelkedése kapcsán. Az illetéket minden valószínűség szerint a Kola és Hajdu-örökösök az Alföldi Takarékpénztár és Kohn Adolf ingatlanaira szabják ki.

— **A Debreceni Társadalomtudományi Kör** választmányja csütörtökön délután 5 óra kor illest tart az Ügyvédi Kamara termében. (József főherceg-utca 8.)

— **Összeomló ház.** A Simonffy-utca 7. számú házat folyamatban levő építkezés miatt lebontották. A ház tüzfala szerves összefüggésben van a háta megett épült József királyi herceg-utca 10. szám alatt levő házzal, így az a lebontás folytán annyira megrepedezett, hogy a hatóság a benn való lakhatást életveszélyesnek találta s onnan az összes lakókat kitelepítette.

— **Életunt cselédleány.** Varga Erzsébet cselédleány még alig bujt ki a gyermekruhákából. Tizennégy éves és máris unja az életet. Ma reggel félnyolc órakor 10 deka marólugot vásárolt s annak felét vízben feloldva megitta. Heves belső fájdalmak lepték el, úgy, hogy urnője a mentőkért telefonált, akik aztán beszállították a közkörházba. Itt gyomormosást alkalmaztak rajta, és már tul van a veszélyen. Azt mondja azért akart megválni az élettől, mert urnője rosszul bánt vele. Lehet azonban, hogy más körülmény is sarkalta végzetes lépésére.

— **Előadás a siketnémákról.** A Magyar Gyermektanulmányi Társaság nagyváradi fiók körének meghívására Emmer István a siketnémák helybeli intézetének tanára Nagyváradon előadást tartott a siketnémákról. Az előadás iránt érdeklődő közönség szüntelenig megtöltötte a város háza közgyűlési termét. Ott voltak Hlatky Endre főispán vezetésével a városi notabilitások, főpapok, orvosok, képviselve volt a tanfelügyelőség, tanítóképző intézet. Jelen voltak a város pedagógusai, a pap- és tanító növendékek nagy számban. Az előadás lélektani alapon fejtegette s rendkívüli mélységgel boncolgatta a siketnémák lelkiállapotát és felhívta az illetékes körök figyelmét, hogy a biharmegyei 169 siketnéma tanköteles közül csak 17 nyer kiképzést, a többiek oktatás nélkül növekednek fel, ebből folyólag egy siketnéma intézet állításának szükségességét hangoztatta. Hogy pedig a siketnéma növendékek tanulásbéli haladását a közönség előtt demonstrálja, magával vitt a helybeli intézetből 5 gyermeket. Az előadás másfél óráig tartott. A közönség nagy érdeklődéssel hallgatta a szép előadást és az érdemes előadót meleg ovációban részesítette. Edelmann Menyhért dr. főorvos a Gyermektanulmányi Társaság elnöke köszönetet mondott az előadónak s kifejtette, hogy mivel annyi sok szociális intézmény nyer támogatást Nagyváradon s ilyen intézet létesítése nem járna oly nagy áldozattal, hogy a város társadalma, ha akarná meg ne tudná valósítani. Hlatky Endre főispán, Fráter Barna alispán, Vucskics kanonok is gratulálván az előadónak megígérték, hogy azt a törekvést, mely szerint Nagyváradon siketnéma intézet létesítessék, melegen támogatják s pártfogó szavukat az illetékes helyen felelemik a siketnémákért. A közönség hosszasan szemlélte a növendékek saját készítményű kézimunkáit, rajzait és játékszereit.

— **Ülés az egyháznál.** A debreceni református egyház gazdasági bizottsága február hó 29-én délután 3 órakor az egyház tanácstermében illest tart, melyen folyó ügyeket tárgyalnak.

— **Szabad Iskola.** Holnap csütörtökön Komlós Hugó vegyész-mérnök tart előadást Az élvezeti szerek az ember háztartásában címen; s ennek folyamán a dohány, kávé, tea, opium, hasis, alkohol szerepéről fog beszélni. A gyakorlati értékekkel bíró, kiválóan érdekes előadás este 6 órakor az Ipartestület dísztermében kezdődik s különösen felhívjuk a nagy közönség becses figyelmét.

— **Miniszter, aki kastélyt vásárol.** — Beöthy László kereskedelemügyi miniszter, vasárnap reggel, mint tudósítónk jelenti, Gyöngyösre érkezett, ahol Csanády Jenő főszolgabírónál szállt meg és délelőtt annak vendége volt. Délután a közeli Árpád községbe hajtatott, hogy megtekintse a most Boros Gábor református lelkész tulajdonát képező régi kastélyt, mely valamikor a Csáky grófi kastély ősi kuriája volt. A kastélyt több holdas, jól ápolt park övezi. A miniszter már régebben alkut folytatott ezen kényelmes kastélyra és miután az árra nézve is előzőleg már megegyezett volt az új tulajdonossal, most nyélbe ütötte a vételt és a nyáron már az új tulajdon birtokába ment kastélyba fog a miniszter családja nyaralni. Ezzel még szorosabb lesz az a viszony, mely Beöthy Lászlót Biharvármegyéhez fűzi.

— **A varrónő és a szabósegéd.** Mátyás Gizella Szent Anna-utcai varrónőhöz bejáratos volt G. I. női szabó segéd. Ugy látszik, már otthonosan érezhette magát, mert ma a varrónő azon vette észre, hogy 150 korona értékű női ruha anyag hiányzik birtokából. Minthogy a kelme eltűnése és a szabósegény vizitje között összefüggést talált, ma délelőtt feljelentést tett ellene a rendőrségen, ahol az eljárás G. I. elen megindul.

— **Halálos narkózis.** Eperjesről jelenti tudósítónk: Berlinben a napokban hunyt el egy eperjesi fiatal gyárigazgató, Schönhoffer Gusztáv. Erős dohányos volt, a nyelvén ettől kis kelevény támadt, amelynek operálására, felesége unszolására, a berlini klinikára ment. Délután 4 órára rendelték be a műtőbe azzal, hogy nyelvét megoperálják. Feleségét pedig elküldötték hogy 6 órakor jöjjön vissza. A fiatal asszony, midőn 6 órakor visszament, az orvosok azt felelték, hogy férje még nem ébredt fel a narkózisból, jöjjön később. Az asszony rendkívül nyugtalanlanná vált, követelte, hogy férjéhez vezessék. Végre sok sürgetés után az orvosok bevalólták, hogy az operációt véghezvitték, de férjét nem sikerült a narkózisból felébreszteni s meghalt. A fiatal asszony, aki el sem bucsuzott volt férjétől, ájultan rogyott össze.

— **Elsült a revolver.** Szolmoki tudósítónk jelenti: Jónás Elek gazdálkodó revolvért vásárolt felségének, hogy az asszony, akit sokszor kénytelen magára hagyni, védve legyen az esetleges támadások ellen. Jónásné a revolver kezelését igyekezett elsajátítani és közben süttötte el a fegyvert. A revolvergolyó Jónásné hasába furódott és pedig oly szerencsétlenül, hogy a golyó azonnal megölte az asszonyt.

— **Üzlethelyiség átvétel.** Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy a jelenlegi Mátyás pincét átvettem és azt Pilseni Sörház címen tovább vezetem. Miután a pilseni sör kezeléséhez való amerikai hűtőházam még teljesen berendezve nincsen, kénytelen vagyok a pilseni sör kimérését március hó 10-ére halasztani, melyről a közönséget külön fogom értesíteni. Kitűnő magyar és francia konyháról, valamint a legfinomabb bel- és külföldi borokról gondoskodom. A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve maradok kiváló tisztelettel Sternád Ferencz vendéglős.

Csak a

minőség

revén lett

világhírű
a valódi**PALMA**

kaucsuk-cipősarok

A higienikus

Palma kaucsuk
ágybetét

elsőrangú

Koraszülöttek

táplálására és felnevelésére különös nagy gondot kell fordítani. Ilyen esetekben minden hiba és mulasztás rendszerint megboszulja magát. Éppen ezeknek a gyermekeknek a

SCOTT-féle Emulsió

megfelelő mennyiségben rendszeresen véve, valóságos áldás. A Scott-féle Emulsió a koraszülöttek fejlődését olyannyira előmozdítja, hogy azok sem virágzó külső, sem pedig egészséges csontképződés vagy testfejlődés tekintetében más gyermekektől meg nem különböztethetők. A Scott-féle Emulsió könnyen emészthető és oly ízletes, hogy még csecsemők is minden ellentállás nélkül, szívesen veszik és jól bírják.

Bevásárlásnál kifejezetten Scott-féle Emulsiót kérjünk. A Scott-féle eljárás már 35 éves és garancia úgy a jószág, mint hatás tekintetében.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f. Minden győgytárban kapható

Csak Mauthner-féle magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csakis a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges.

— **Alkalmi és estélyi ruhák, bluzok óriási választékban** megérkeztek **Halmágyi Sámuel divatházában.** Estélyi köpenyek leszállított árban.

— **Butorcsarnok áthelyezés** Hunyadi-utca 19. szám alól a Butorcsarnok (Csapó-ú. és Piac-utca sarok) **Takarék és Hitelintézet** r.-t. palotája emeleti termeiben helyzetetett át. A Butorcsarnokban 80 szoba butor áll a közönség rendelkezésére s mindenkinek saját érdeke, hogy mielőtt butorait beszerzi, a csarnokban felhalmozott s szabott árak mellett árusított butorzatot vételkötelezettség nélkül megtekintse. A csarnokban eladott műbutorokért **Kovács Gyula** műbutorgyáros 2 évi jótállást vállal. Hitelképes egyéneknek kedvező fizetési feltételek.

Művészek rajzai után készült
Hálószobák, Ebédlők, Uri szobák, Szalonok,
minden társadalmi osztály részére.
Különlegesség a butoriparban:
virágos gyökér Tuja.
Jellemző sajátosságai:
**Harmonikus összehatás,
Élénk tűzű színek,
Idővel növekvő szinkialakulás.**
Előjegyzéseket csak a termelés arányában fogad el a **Debreczeni**
Butorkészítő Asztalosok Árucsarnok
Szövetkezet
mint az **Országos Központi Hitelszövetkezet** tagja
Hunyadi-ú. 17/19. sz. Demetrovics-palota.
Szabad megtekintés vétel könyvszer nélkül.
Központunk kezelése alatt lévő Tolnai gyártmányú szőnyegek dus választékban kaphatók. — **Telefon 968.**

Kitüntette a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon arany éremmel és oklevéllel.

Vannak fájdalmai?
Rheuma, csusz, ízületi
szaggatása?
Ezen fájdalmak ellen legbiztosabb házszer a híres
Király-Balzsam!
Hatása némely esetben
meglepető, amennyiben gyök-
rűbben idültabb esetekben is
már egyszeri bedörzsölésnél is
fájdalmakat teljesen meg-
szünteti.
Fog- és fejfájást 5
perc alatt megszüntet.
Egy nagy üveg ára 2 korona
teljes használati utasítással.
Kapható a feltaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ
gyógyszer-tárában Kossuth-utca 8. színház mellett.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	858-25
Osztrák hitel	650—
4 százalékos koronajáradék	89-95
Államvasút	787-50
Jószágbank	499-50
Rimamurányi	716-50
Selgőtarjáni	748—
Közuti vasút	815—

Irányszat:

Magánleszámitolási kamatláb:

Bécs 4 5/8%, Berlin 4% London 3 3/8%

Budapesti gabonátőzsde.

Szars E. (Strasser és König) debr. bizományos távirati jelentése	
Buza októberre	11-64
• áprílisa	11-7
• májusa	10-94
Rovs áprílisa	10-49
Zab októberre	8-42
• áprílisa	9-01
Tengeri májusa	8-88
Tengeri 1912. év júli	8-67

Irányszat:

Készárú csempes.

Helyi értékpapírok magán árfolyama.

Névért.	osz- talék	1911. szelvényekkel	Kor.
200	50	Debreczeni Élső Tőptár	980
200	20	Alföldi tőptár	875
500	44	Ipar és Keresk. bank	900
200	18	Közgazdasági bank	350
200	17	Takarék és Hitelintézet	360
200	16	Debreczeni Hitelbank	—
400	24	Általános Forgalmi Bank	—
200	12	Bankgyűjtőlet	780
200	80	Istvánmalom	—
200	10	Debr. helyi vasút	—
200	18	Termény és éruaktár	—
200	10	Debreczeni Gőztéglagyár	290

A debreceni m. kir. gazdasági felügyelőség jelentése

A hajdumegyei gazdasági felügyelőség szakavatott agilis vezetője, **Surgóth Jenő** kir. gazdasági felügyelő által a földmivelségi miniszterhez benyújtott nagyérdéki jelentését dióhéjba szorítva, az alábbiakban ismeretjük:

A felügyelőség munkaköre az 1911-iki évben nagyban tágult, amennyiben a mezőgazdasági statisztika is a felügyelőség feladata közé soroztatott. A köztenyésztésre szükséges apaállatok beszerzésére 65.000 korona hitelt engedélyezett a miniszterium, mely mind felhasználtatott. 69 darab magyar bika s 56 darab mangalica sertés beszerzésére. A **szarvasmarha tenyésztés** céljaira kiosztatott a vármegye területén vett 18 darab, a kerületen kívül vett 51 darab magyar tenyészbika. A **sertésenyésztés** céljaira kiosztatott 56 darab zsirsertés, 1 szőke mangalica, melyek közül a kerületben vétett 27 darab, azon kívül 29 darab. A **baromfi tenyésztés** emelésére kiosztatott 152 darab nemes faibaromfi. — **Tenyész-állat díjazásokon** 1500 korona államdíjat osztott ki a felügyelőség, a községi apaállat gondozók közt az arra érdemeseknek 400 koronát, 52 darab magyar üsző és tehén, 139 darab zsirsertést osztott ki a felügyelőség államsegélyvel, melynek beszerzési ára 38020 korona volt. Ezen összegnek 3 százalékát 5 éven át a miniszterium magára vállalta, valamint a szállítási és beszerzési költségeket. A tenyész apaállatok beszerzésére fordított 65000 korona vételárból a felügyelőség által nyújtott kedvezmény 17092 korona volt, 114 darab tenyész igazolványt állított ki a felügyelőség mérsékelt vasuti díjtétel kieszközlése végett. A fenti számok világosan beszélnek a haladásról. A közlegetők használata nem kielégítő, a legelő rendtartások a legtöbb helyen nem tartatnak be.

Az 1911. év végén alakult meg a megye területén az első tejszövetkezet, mely a legszébb reményekre jogosít, megfelelő államsegély kilátásba helyeztetett. A szövetkezet létrehozásában **Semberg Miklós és Köblös Samu**nak nagy érdemei vannak. A vármegyei állattenyésztési új szabályrendeletet a vármegyei közgyűlés jóváhagyás végett felterjesztette a miniszteriumhoz. A hatósági intézkedések általában kellő eréllyel és buzgósággal hajtattak végre, bár egyes helyeken a járási mezőgazdasági bizottságok részéről nagyobb részvétel és erély volna kívánatos. A közigazgatási tisztikar **Kovács Gyula** alispánnal az élén, a felügyelőséget törekvéseiben készséggel támogatta.

A **Hajdusámsóni Takarékpénztár** részvénytársaság ma tartotta alakuló közgyűlését Hajdusámsónban. Az intézet 100.000 korona alaptőkével alakult. Az alapítók az igazgatóság tagjaivá kinevezték: **Hadházy Zsigmond** dr. h.-hadházi ügyvédet (intézeti elnök.) **Bay György** szakolyi földbirtokos (igazgatósági elnök.) **Stern Sándor** földbirtokos (alelnök.) **Viczmány Gyula** földbirtokos, **Désy János** földbirtokos, **Goldstein Menyhért** bérlő, **Fábián Károly** földbirtokos, **Budaházy Gábor** földbirtokos, **Berger Aladár** fakereskedő h.-sámsóni lakosokat. A felügyelő bizottság tagjai: **Kranz Mór** kereskedő **Hadház, Zoltán Ignác** tisztviselő és **Stern Ferencz** földbirtokos **Debrecen, Lefkóvits Jakab** kereskedő h.-sámsóni lakosokat. **Ügykezel igazgatóvá Burger Aladár, ügyész-szé Sajó Béla** dr. debreceni lakos ügyvéd választották meg. Az intézet munkakörét március első napjaiban kezdi meg.

A Mezőgazdasági Gépgyár tőkeemelése.

A Debreceni Mezőgazdasági Gépgyár részvénytársaság március hó 7-ikére egybehívott közgyűlésének — mint értesülünk — az igazgatóság javasolni fogja, hogy a 90.546 korona 42 fillért kitevő tiszta nyereségből 35.000 koronát osszon fel a részvényesek között, vagyis hogy az osztalékot 35 koronában állapítsa meg, ami a részvények névértéke 7 százalékának felel meg. Nevezetes pontja lesz a közgyűlésnek a társaság alaptőkéjének felmelésére vonatkozó indítvány. Az igazgatóság javaslata akként szól, hogy a közgyűlés határozza el a mai 500.000 koronás alaptőkéjének 1.200.000 koronára való fölemelését. A gépgyár rohamos fejlődése immár hasznathatatlanná teszi a vállalat tőkeerejének a gyarapítását, mert a gyár csak egy tud megfelelően annak az örvendetes módon nagyarányu keresletnek, amely produktumai iránt megnyilvánul. Éppen ezért előrelátható, hogy a közgyűlés általános tetszéssel fogja magáévá tenni az igazgatóság határozatát, amelynek végrehajtása már csupán forma kérdése, amennyiben az új emisszió teljesen biztosítottnak mondható.

A **Fakiviteli fejlődése.** Nagy csődben alakult meg a mult esztendőben és minden hivalkodó reklám nélkül kezdte meg működését a debreceni **Fakiviteli és Árkereskedelmi részvénytársaság,** amelynek tegnapelőtti számunkban közölt mérlege általános meglepetést keltett a pénzügyi és kereskedelmi körökben, mert ennek a zajtalan működésnek valóban páratlanul fényes eredményt tártak elénk a közzétett zárószámadások. Az első csonka esztendőt a társaság, amely 150.000 korona alaptőkével alakult, 26.000 koronát meghaladó tiszta nyereséggel zárta le, annak dacára, hogy a különböző leírások összege jóval leülmulja a 20.000 koronát. Ezért a nagy-szerű eredményért különösképen **Balázs Bertalan** dr. igazgatósági elnököt és **Kertész Pérenc** vezérigazgatót illeti a részvényesek elismerése, mert az ő utmutatásuk alapján és előkelő összeköttetések révén sikerült a vállalatnak árui részére megfelelő piacot szerezni. A kitünő mérleg nyilvánosságra hozatala egyszeriben felkeltette az érdeklődést a társaság részvényei iránt, ez az érdeklődés azonban aligha fog kielégítést nyerni, mert a papírok szoros kezekben vannak. Az igazgatóság a március 6-iki közgyűlésnek részvényenkint 17 kor. 50. fillér, vagyis 6 százalékos osztaléknak a kifizetését fogja javasolni, egyszerűs mind a mostani alaptőkének a kétszeresére, vagyis 300.000 koronára való fölemelését indítványozza, hogy a vállalat további fejlődését se gátolhassa semmiféle körülmény.

Fizetésektelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetésektelenségeket jelenti: **Weisz** testvérek, **Szombathely,** **Zajka Gyula** Sátoraljaújhely és **Kertész Gusztáv** Kiskunlacháza.

Elad

a nagy
Török Pe
szemben
kedvező

Dr. Sz
Pia

Don
DEBR

Báli
Marquis

Óriá

Pály
Hel

folytán

pén

pályázat
1200—1

talék.

Az
clus h
kaució
Cin

Gyon
ság é
gekne

Gy
Egy

M

gyóg

E

A
vln-ut
az udv
rajta l
hábol
kedvez

e
Én
ügyvé

Eladó 8 köblös föld

a nagy szőlőtelep háta megett, a Török Péter végrehajtó ur földjével szemben **szőlőtelepítésre is alkalmas**, kedvező fizetési feltételek mellett.

Értekezni lehet

Dr. Szépp Imre ügyvédnél,

Piacz-utca 63. szám alatt.

Donogán és Somossy
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Báli idény ujdonságok

Marquisett, csipke volaus, selymek, gyöngydiszek, rojtok

Óriási választékban!

Pályázati hirdetmény.

Helybeli pénzintézet a lemondás folytán megüresedett

pénztárnoki állásra

pályázatot hirdet. Kezdő fizetés évi 1200—1500 korona és megfelelő jutalék.

Az állás legkésőbb **1912. év március hó 15-ig** elfoglalandó. Csakis kaució képes egyének pályázhatnak. Cim a kiadóhivatalban.

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkitűnőbb háziszser a

Hollandi

Gyomorcsseppek

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában Debreczenben.

Eladó ház.

A Márton Kálmán telepen, **Malvin-utca 29. számú ház**, melynek az udvara 200 négyszögöl területű, rajta lévő 3 egyszobás lakás, konyhából és mellékhelyiségekkel együtt, kedvező fizetési feltételek mellett

eladó.

Értekezni lehet **Dr. Szépp Imre** ügyvédnél, Piacz-utca 63.

A legújabb és legmodernebb ékszerek készülnek

Vági István

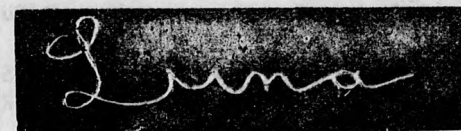
ékszerész műtermében, Miklós-u. 5. javítások átalakítások a legszebb, legjobban és legolcsóbban eszközöltetnek.

Pontos kiszolgálás.

Pályázati hirdetmény.

A Nagyerdőn lévő Polgári Lövészegylet keres oly megbízható ügyes embert, kivel az üresedésben lévő eljárói állást betölthetné. Az illető némi jártassággal is bírjon a konyha vezetésében, mivel a vendéglő kezelése is az övé lenne.

Jelentkezőket **Thurzó Béla** ur fogad d. u. 3 órakor a Bankegyesület r.-t. helyiségében, Piac-utca 72., 1. emelet.

A kézi és szénsavas ásványvizek királya. Kapható: A fűszerkereskedelmi részv. társ. nál Debreczenben.

Hajduböszörményben

a város központján levő jó menettelű vendéglő és sörcsarnokba

kezelő vendéglős kerestetik.

Értekezni lehet ugyanott **Gál Samuval.**

Tiszta agyagból készült szőp és

cserép, fali téglá

és legszebb

nyersfalazati téglá

csak a

Karczagi

agyagiparnál

Karczagon szereshető be.

Simonffy utca 55.	Ruhafestő.	Széchenyi- utca 6.
Gözlő	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Vidéki megkeresések és megbízások a főüzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézendők.	Agytoll- tisztító.
Varga- utca 35.	Vegyí-tisztító.	Verbóczy- utca 14.

Viszontelárusítók kedvezményben részesülnek.

Gazdák Sütődeje Részvénytársaság.

Böszörményi-ut 15.

Telefon 924. sz.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy márczius 1-én az ujjonnan épült sütődénkben az üzemet megkezdjük, ahol a mai kor igényeinek és ugy hiegénikus, mint tisztasági szempontból a legmesszebbmenő kívánalmaknak megfelelőleg kizárólagosan csak házi, komlós (burgonya nélküli) kenyeret, valamint kiflit és zsemlet is sütünk és bármily mennyiségben házhoz is szállítjuk.

A nagyérdemű közönség szives támogatását kéri a

Gazdák Sütődeje Részvénytársaság.

Igazgatóság:

Poroszlai László, elnök. **Grosz Béla**, alelnök. **Mihalovits Jenő**, **Bálasy József**, **Dr. Gulyás István**, **Boros József**, **Fráter István**, **Benedek Zoltán**, **Grünberger Ignác.**

Felügyelő-bizottság:

Dr. Tüdös Kálmán, elnök.
Takács Samu, **Dr. Grünfeld Zsigmond**, **Vajda Henrik**.
Dr. Nagy Zoltán, ügyész. **Jakobi Dániel**, ügyvezető.

Kitünő fehér sütemények.

Naponta kétszeri sütés.

Apró hirdetések.

Levelezés.

Ártatlan, miért ne, sőt, ezer örömmel, pá!
Üdvözli Igazgató.

Villamos bérletjegyhez szükséges fényképek a legszebben és legolcsóbban Burglészó műtermében, Kossuth-u. 24. sz. készülnek.

Betöltendő.

Gyakorlott gépirónő (keresztyén) ügyvédi irodába márczius 1-től felvétetik. Gyorsíró nő előnyben részesül. Írásbeli ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek.

Helyi ügynökök jutalékra felvettnek Bősziörményi ut 15. szám alatt.

Kocsis fiúk, pék inasok és sütemény kihordók felvettnek Bősziörményi-ut 15. szám alatt.

Ügyes pénzbeszedő és üzletszerző felvettnek fix fizetéssel. Zempliner, Hatvan u. 17.

Jó fizetésért ki vállalna el anyatejen dajkaságba két hónapos kis fiút. Cím a kiadóhivatalban meg tudható.

Adás-vétel.

Hatvan-utca 61. szám alatt ujonnan épült szálloda, kávéház, sörcsarnok, tánc- és étterem nagy udvarral, modern komforttal berendezve, a Csokonai-utczára 2 átnyíló bolti helyiséggel együtt azonnal kiadó vagy eladó előnyös feltételek mellett. Értekezhetni Emerich Arnold tulajdonosnál.

Kétszersült eredeti karlsbadi nagy csomag 70 fillér. Kis csomag 35 fillér Deutsch Lajos fűszerüzletében Piac-utca 38.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, női öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Savanyított fehér répa kapható Félégyházy Jánosnál.

Hány nincs, mert cipőt, férfi öltönyt, kabátokat, női felöltőt, szőnyeget, női szöveteket, téli kendőket heti és havi részletekre kaphat Weisz és Princz részletáruházában Csapó-utca 27.

Eladó 3 1/2 lóerős gázmotor, tranzmissió és hozzátartozó alványok. Kandia-u. 15.

Darabos téglatormelék eladó a közraktárban

Lakás.

Kisebb gazdasági házat 2-3 szobával, veteményes vagy gyümölcsös-kerttel bérelnek, nem nagyon messze a központtól. Ajánlatok ármegjelöléssel a kiadóhivatalba intézendők.

URIEMBER RÉSZÉRE elegáns parkettezett külön bejárattal butorozott szoba a Piacon kiadó. Gázvilágítással. Cím a kiadóban.

Különféle.

Welsz Ferencz gépzemre berendezett asztalos műhelye József kir. herceg-u. 7. Telefon 10-90.

Modemaiselle villany meztelen táncosné ki most a budapesti színházban vendégszerepel, ide is elkerül, mint élő tanubizonyosság, hogy legjobb szeplő elleni szerek a **Matild krém, arkonőcs, Matild szappan**, melyek ha nem használnak árát visszaadják. Jön a márcziusi szellő, most kell kezdeni használni. Kapható minden patikában és drogeriában.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben.

varrógépek

varrásra, himzésre és tömésre a legjobbak.

A leghasznosabb alkalmi ajándék

minden ház részére.

Singer Co. varrógép részvénytársaság

Piac-u. 79.

Ha „FORHIN“-nal permetez,

I-SZÖR kevesebb a gond,

II-SZÖR kevesebb a munka,

III-SZÖR kevesebb a munkabér!

mert a „FORHIN“ a sokszorta megjavított **BORDÓI KEVERÉK** kész állapotban!
Nagyon erősen tapad a nedves levélre is!
Bármily harmatnál permetezhet vele!
Semmi üledéke nincs! Szóval elismerte ő nyilatkozat! Gyártjuk az eddig dr. Aschenbrandt szabádmát lépezett Rézkénport és bordói port is. Kérjen ingyen és bérmentes leírást a **FORHIN**-gyártótól, Budapest, VI, Váci-út 93.

Függönyt

a legszebben
a leggyorsabban
és a legerősebben
tisztít

Hrabéczy első debreczeni gőzmosó, vegytisztító ruhamosó r.-t.

Debreczen. - Telefon 323.

Gyár és főüzlet Széchenyi 42.

Fióközlét: Csapó-utca 30.
Hatvan-utca 15.

A Püspökladányi Takarékszövetkezet 1911. évi zárszámadása.

Vagyon.	Mérleg-számla.	Teher.	
Pénztár	442.97	Takarékpenztári folyószámla	96464.76
Kötvény	165203.40	I. évtársulati törzsbetét	27024.-
Felszerelés (az idei leírás után 1500.- K)	2000.-	I. évtársulati haszoneredmény	1465.91
		Veszteségi tartalék	844.81
		II. évtársulati törzsbetét	25507.20
		III. évtársulati törzsbetét	9854.80
		II. évtársulati haszoneredmény	877.14
		Egyenleg	6107.75
	167646.37		167646.37
Veszteség.	Eredmény-számla.	Nyereség.	
Költség	563.83	Nyomatvány	26.70
Folyószámla-kamat	6607.18	Tőkésített kamat	12865.66
Egyenleg	6107.75	Beirattási díj	176.-
		Mulasztási illeték	210.40
	13278.76		13278.76

Püspökladány, 1911. december 31.
Kovács Gábor, pénztárnok. Ladányi Manó, h. ügy. ig. Hruska Lajos, főkönyvelő.
IGAZGATÓSÁG:

Kaufmann Salamon, Tóth Gábor, Fisch Jakab, Tisza Imre, Köhn Dávid, Rosenfeld Salamon, elnök
Weissenburger Nándor, Harsányi Lajos, Dr. Balog Albin, Baranyai József.

FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Fábián Károly, Löwinger József, Haas József, elnök. Kiss Mihály, Emerich Zsigmond

Ötezer korona

egy új lakóház 300 négyszögöl telekkel, kerítéssel és minden szükséges melléképülettel ellátva. Husz épület van készen, bármelyik azonnal átvehető. E házak a nagyállomáshoz a légszeszgyár, lópatkógyár és a koporsógyárhoz gyalog 20 percnyire vannak.

Bővebb felvilágosítást nyújt **Nyilas István** pénzügyi tisztviselő Piac-utca 21.